

1.

Florian en Aline woonden in de Baandert. Ze woonden in een plechtstatig woonhuis met de gevel naar de straatzijde. Geheel wit geverfd. Boven de voor- en achtergevel elk een ongebruikte schoorsteen, zodat we te maken hebben met een zadeldak. Aan de zuidzijde een uitbouw met drie ossenogen. De achtergevel heeft ook een ossenoog. Merkwaardig is de vanuit de uitbouw gebouwde en gebruikte schoorsteen opgetrokken uit maaskeien. Vermoedelijk later toegevoegd. Er is sprake van enige originele gebrandschilderde ramen, samen met twee gesierpleiserde raamomlijstingen. In de voorgevel is een vooruitstekende omgekeerde hoefijzervorm te zien, met in de cirkel eronder zes staken met op de plaats van de as een ruitmotief. Uiteindelijk zien we onder de daklijst in de voorgevel een muizetandachtige versiering in baksteen. Tussen de uitbouw en de voorgevel is een terras gemaakt. Met uitzicht op een eikenparkje met daarachter de Geleenbeek.

Hun zoon Reinoud was opgenomen in het Hostel en kwam weldra bij hun in de straat wonen. In het huize 'de Rode Beuk'. Reinoud kon zelfstandig wonen dat was niet voor iedereen weggelegd voor

de meesten was het Hostel het meest haalbare. Maar met behulp van Lindy, Paul & Leo was Reinoud weer op de rails gezet en kon hij de toekomst zonnig tegemoet zien. Lindy had gezorgd voor werk, Paul voor de huisvesting en Leo voor de bijbehorende medicatie. Hij ging wonen in 'de Rode Beuk' en werken bij de Provincie in Maastricht. Verder slikte hij een neuroleptium, een antidepressiva en wat benzo's. Het was een woelige tijd.

2.

We schrijven het jaar 1982/83. Zuster Arnolda had me uit de goot opgepikt en ik kon beginnen op MAVO 3, St. Anna in de Geenstraat in Geleen. Dat was de weg omhoog. Na de MAVO ging ik naar het Albert Schweitzer Atheneum oftewel het ASA. Daar maakte ik de HAVO en het Atheneum af. Ik belandde in de gouden driehoek. Voor het eerst in m'n leven had ik het voor elkaar. Dat alles in orde was. Het was stabiel. Wat ik me nog levendig herinner is het rennen van de Coopertest in het Burgemeester Daemenpark. Ik had de Country singers, het jongerenkoor waar ik gitaar speelde zoals liedjes als 'Me and you and a dog namend Boo', ik had Rien en Betty Decker, de dansschool

waar ik danslessen volgde en naar dansavonden ging en ik had de post, toen nog PTT geheten. Daar deed ik de ronde Geverik-Kelmond. In de herfst draaide ik de oprijlaan van kasteel Gebroek op tussen twee majestueuze kastanjabomen (nu gekapt) in en ik mocht op het landgoed komen omdat ik van de post was. Mist dreef langzaam in het dal van de Keutelbeek of Cötelbeek. De zon deed haar uiterste best om van de dag een Oudewijvenzomer te maken. Ik was wie ik zou kunnen zijn. Heerlijke herinneringen aan die tijd.

3.

Reinoud zat daar op een bank. Het enige bankje van de Markt in Geleen. Hij zat daar op een bankje en mijmerde. Over alles wat er nog was. Hij kon het bijna aanraken. Het was nog tastbaar aanwezig op de manier van vluchtige herinneringen. Alsof hij ze kon vastpakken en de zijne maken. Alsof het hier was waar hij wortel kon schieten. Hij zat op het bankje en wist dat het goed was zo, goed zoals het was. Dat er niets meer bij hoefde. Geleen was zijn stad. Hij keek eens naar de fontein naast hem en dacht, al die jaren heb ik je niet gezien. Ik was te druk met leven hier, maar nu herken ik je als baken in de strijd. De strijd die ik moest voeren om

tot hier te komen. Zoals gezegd de weg was lang en onbarmhartig, maar hij was wel waar hij wilde dat hij was. In het midden van zichzelf. In het midden van wat hij hier had laten liggen, door weg te gaan. Want de verten riepen. Kom naar hier, hier is alles beter. Het gras is groener in deze wei. Hij had zich laten verleiden. Het gras was niet groener geweest eerder dor. Op een miraculeuze wijze was hij weer in Geleen terecht gekomen. De stad van zijn eigen vroeger.

Hij bekeek boekhandel Spanjaard die nu Krings heette. Daar had hij zijn eerste boeken gekocht van Hubert Lampo. Hij keek waar het Limburgs Platenhuis had gezeten, maar waar nu de Free Record Shop in zat. In het Limburgs Platenhuis had hij zijn eerste LP's gekocht. Van Don McLean. In de bibliotheek van de ASA had je de Oor's popencyclopedia en daarin zocht hij verschillende LP's op die hij vervolgens bestelde bij het Limburgs Platenhuis. Hij had toen pas een stereotoren gekregen of gekocht van zijn centen die hij verdiende bij de PTT. Iedere zaterdag ochtend om vijf uur naar het postkantoor in Beek om daar de grote ronde langs Geverik en Kelmond te doen. Hij had zich een gitaar van gekocht en het rijbewijs gehaald. En natuurlijk een stereotoren gekocht. Dat waren nog eens tijden. De Kempenaer

wilde hem bij de Post houden, maar zelf wilde hij dat niet hij wilde studeren. De student uithangen, de intelligentsia. Hij was intelligentsia. Hij had 'das gewisse Etwas'. Maar dingen konden fout lopen. Anders dan gepland. Dingen konden weer dingen worden zonder een magische glans eromheen.

Hij keek naar de grote moloch. Die ze op de plaats van de V&D hadden gebouwd. Geleen moest mee in de vaart der volkeren. Oude winkels verdwijnen, vooral de roltrap in de V&D was zo leuk, en nieuwe komen ervoor in de plaats. Maar of het zo'n verbetering was waagde hij te betwifelen. De cafés aan de overkant. Daar waar men in het weekend uitging. Vooral Maximiliaan (Max) was zeer intrek. Dan waren er nog het dansen en de Country Singers. Hij deed in die tijd aan stijldansen en zat bij een jongerenkoor. Met veel succes. Het was zoals het was en nooit meer zo zou zijn. Het was een vergeten tijd. Hij kon zich amper nog iets herinneren. Het zat te ver in het verleden verankerd. Was van hem weggedreven. Nu zat hij hier op dat kale bankje op de Markt in Geleen. Hij zat stilletjes te genieten van wat er nog allemaal wel was. De Hanenhof in de verte weg geheel verbouwd, de bibliotheek verplaatst van de Lignestraat naar de Hanenhof. Daar waar hij zijn

eerste boeken over C.G. Jung leende. Misschien ging het toen al een beetje fout. Uiteindelijk had hij zoveel van Jung gelezen dat hij zich een Jungiaan mocht noemen. Maar dat was nog allemaal voor de 'nervous breakdown'. Het ineens storten van het ego in het onbewuste. Iets wat niet te vermijden viel. Hij was immers overleerd. De psychose kwam snel en meedogenloos. Brak alles af wat hij tot nu toe was. En zorgde dat hij opgenomen werd. Op de PAAZ (Psychiatrische Afdeling Algemeen Ziekenhuis) in, het toen nog, Maaslandziekenhuis in Sittard waar hij Pien ontmoette. Doctorandus in de psychologie, een klinisch psychologe.

4.

Tijdens Kerst en Oud & Nieuw werd ik ingezet om de vele kerstkaarten te bezorgen. Het had echter gesneeuwd en er stond een sneeuwstorm. Met m'n zware posttas reed ik de Kapellerweg op tussen Geverik en Kelmond. Ik kwam op het plateau. Ik kon geen hand voor m'n ogen meer zien. En raakte van de weg af. Ik moest afstappen en te voet verder gaan en de weg weer vinden. Toen ik eenmaal bij hoeve Coumans was in Kelmond was ik weer op bekend terrein. Iets dat me altijd is bij gebleven.

En ander iets dat me is bij gebleven is de Amstel Gold race op de Adsteeg. Die werd in die dagen nog op zaterdag gehouden en ik moest de post brengen op de Adsteeg. Ik kwam vanaf de Eerdshaag via het Beekerveld omhoog tot boven aan de Adsteeg. Dat ging echter niet door, door de vele supporters en de renners kwam ik er niet toe om de post te bezorgen. Ik moest wachten totdat de hele karavaan voorbij was. Dingen die je niet meer vergeet. Dat ik later een of andere ziekte zou krijgen kwam niet in me op. De wereld lag aan m'n voeten en er waren mogelijkheden te over.

5.

Ikzelf noemde het altijd de 'gouden driehoek': 's vrijdagavonds het jongerenkoor, 's zaterdags de post en 's zondagsavond dansavond bij de dansschool. Ik had mijn leven voor elkaar. Het waren mooie jaren geweest, maar zoals dat ging gingen andere mensen allemaal studeren, dus had ik dat ook gedaan. Wat anders dan fysieke geografie in Utrecht! Een studie met veel veldwerken en excursies. Dat leek me wel wat. Het was een poging tot het verwezenlijken van een betere wereld. Heel opportunistisch en onbevangen. Een avontuur. Een dwaalweg, bleek

achteraf. Deze weg was lang en onbarmhartig en duurde 28 jaar. Een avontuur van 28 lange jaren. Met al zijn voetangels en klemmen. Het ging via de hospita's Reigersveer en Berger, naar het studentenhuus aan de Ridderschapstraat. Vanuit veldwerk Batenburg tot aan veldwerk Guyana en alles wat daartussen zit. Vanuit het propedeuse tot aan het halen van de MSc in het academiegebouw. Uiteraard vanuit het Hiëronymusplantsoen tot aan de mensa van Veritas. Vanuit de Bedstee tot aan Kafé België. Vanuit Bert's bierhuus aan de Voorstraat tot aan de vele bieravonden. Vanuit Jung tot aan de hekserij. Van goede vrienden tot aan mooie vrouwen.

Meer kan ik me er niet van herinneren, ik leefde in een roes. De roes van de intelligentsia en de wetenschap. De roes van Jung. Als een metronoom deed ik wat ik moest doen. Utrecht was toen voor mij het centrum van de wetenschap. Ik zou gaan promoveren en dacht dat ik de hele wereld aankon, maar niets was minder waar. En toen, plots, terug naar Limburg. Zurück in die Heimat. Van pure ellende. Wat was er aan de hand? Hij was omlaag gevallen van een Toegevoegd onderzoeker op de Universiteit tot een psychiatrisch, gedecompenseerd, patiënt.

‘Zo je gaat nu van Pand 48 in de Wilhelminastraat naar ‘de Rode Beuk’’, zei zijn moeder kinderlijk, toen hij een zondag op bezoek was in het plechtstatige huis in de Baandert.

‘Dan kunnen we bij jou een kopje koffie komen drinken’, grapte zijn vader.

‘De Rode Beuk’ lag enkele woonblokken verwijderd van zijn ouderlijk huis.

‘Ik ben blij dat ik weg ben uit Pand 48’, zei Reinoud.

‘Het is daar zo’n door elkaar.’

‘Veel teveel mensen op een kleine ruimte, veel teveel psychiatrische mensen op een kleine ruimte, de één is manisch-depressief, de tweede borderline, de derde paranoïde schizofreen, en ga zo maar door.’

‘Er liep een jongen rond die autistisch is.’

‘Maar gelukkig zien ze wat in mij.’

‘Ik mag naar Cas, Julian en Floris.’

‘Er is een plek vrijgekomen de Wuiles is weggegaan’, zou Cas zeggen.

Cas kon het niet zo goed vinden met de Wuiles, zijn eigenlijke naam weet ik niet meer. Nu werd ik ter voltooiing van het kwartet eraan toegevoegd.

‘Je weet wat je doel is’, zei z’n vader.

‘Zelfstandig wonen’, antwoordde Reinoud.

‘Wat heb je daarvoor nodig?’

‘Een goed appartement, goed werk en goede medicatie’, zei Reinoud.

‘Daarvoor heb je Paul, Lindy en Leo’, ging z’n vader verder.

‘Ze zetten je wel op de rails.’

‘Met dat bijltje hebben ze al vaker gehakt.’

‘Morgen gaat het gebeuren’, zei Reinoud een beetje angstig.

‘Ik weet dat je goed terecht komt’, zei zijn moeder geruststellend.

‘Ik weet het zo nauw nog niet’, zei Reinoud.

‘Laten we maar wachten tot morgen’, ging zijn vader zalvend verder.

Reinoud nam afscheid van z’n ouders keek nog even naar het plechtstatig huis en liep naar de Wilhelminastraat waar Pand 48 was gehuisvest. Pand 48 was het centrale pand waar iedere novice binnenkam. Daar werd een eerste selectie gemaakt tussen mensen die wel en die niet zelfstandig konden wonen. De mensen die niet zelfstandig konden wonen gingen naar het RIBW (Regionale Instelling Beschermd Wonen), een hele mond vol. De andere werden langzaam getraind om zelfstandig te gaan wonen. Ze moesten bijvoorbeeld zelfstandig gaan koken in de andere keuken en mochten niet mee-eten met de grote groep, die omste beurt kookten. En een

kookschema hadden. Het pand was helemaal opgeleefd en enkele jaren later werd er dan ook een nieuwbouw aan de Stationsstraat betrokken. Maar voorlopig ging Reinoud naar zijn kamer hoog bovenin het pand aan de achterzijde. Hier had hij zijn televisie, een kleine, zijn MS-DOS computer om gedichten te schrijven en zijn bed.

6.

Paul, zijn casemanager, woonde in de wijk Overhoven. De wijken Overhoven en Baandert worden als volgt beschreven:

Overhoven wordt aan de noordelijke zijde begrensd door het Industrieterrein Noord, in het oosten door de Geleenbeek met aan de overkant het recreatiegebied de Schwienswei en de wijk Baandert. Voorts grenst het in het zuiden aan het Centrum en in het westen aan de wijk Limbrichterveld. Het wordt van die laatste wijk gescheiden door de spoorlijn Maastricht - Venlo.

De huidige wijk Overhoven is ontstaan uit een buurtschap gelegen vlak buiten de schootsvelden van de historische stad Sittard. Dit buurtschap was gelegen aan een weg die evenwijdig aan de

Geleenbeek liep. Deze weg was voor de aanleg van de rijksweg Nijmegen - Maastricht de belangrijkste verbindingsweg tussen de steden Sittard en Nieuwstadt. De straatnaam Overhoven is thans nog steeds overgebleven als herinnering aan het verloop van dit voormalige lintdorp. De ligging langs de beek verklaart ook de naam, stroomafwaarts ('over') gelegen aan de Geleenbeek vanuit Sittard gezien, in vergelijking met Ophoven, dat stroomopwaarts ('op') is gelegen. Vanwege de hier gelegen vruchtbare lössgronden van het beekdal ontstond hier een agrarische gemeenschap. Enkele historische boerderijen en huizen langs de straat Overhoven en zijstraten hiervan zijn thans nog bewaard gebleven en ademen nog enigszins het landelijke karakter uit dat deze gemeenschap in het verleden kende. De rest van de wijk heeft echter een stedelijk karakter. Overhoven maakte reeds in de middeleeuwen deel uit van de heerlijkheid Sittard en de landbouw heeft hier nog tot in de eerste helft van de 20e eeuw de voornaamste rol gespeeld tot het uitgroeide tot arbeiderswijk.

Parochiekerk H. Hart van Jezus, rijksmonument. Vanaf het jaar 1920 vestigden zich ten noorden van de buurtschap arbeiders van de Staatsmijnen in

een nieuw aangelegde woonwijk, een zogenaamde ‘mijnwerkerskolonie’. De eerste woningen, de woninggroep Overhovenerheide, werden gebouwd langs de huidige Heistraat en Sint Petrusstraat naar een ontwerp van de architect Jan Stuyt. Deze woninggroep is verklaard tot rijksmonument. In de opvolgende decennia breidde de buurt zich deze steeds meer uit en vormde uiteindelijk een geheel met de bestaande gemeenschap. In 1922 werd een noodkerk gebouwd in de wijk die thans nog bestaat als gemeenschapshuis. In 1926 werd hiernaast een rectoraatswoning annex klooster gebouwd.

In 1946 werd bij Overhoven een nieuw productiebedrijf van Philips opgericht, waar tot 2009 onderdelen voor beeldbuizen en monitoren en displays werden geproduceerd. Dit bedrijf is jarenlang een belangrijke werkgever geweest voor de bewoners van Overhoven en Sittard met 2150 werknemers in 1975. Rond dit bedrijf ontstond het Industrieterrein Noord, tegenwoordig het grootste bedrijventerrein van Sittard.

Reinoud van Aubel deed aan hardlopen. Hij had zo een vast rondje: er werd begonnen in de Dorpstraat in Overhoven met aan de linkerkant